

Ezechiël 8

1 Het gebeurde in het zesde jaar, in de zesde maand, op de vijfde van de maand, toen ik in mijn huis zat en de oudsten van Juda vóór mij zaten, dat daar de hand van de Heere HEERE op mij viel.

2 Ik zag, en zie, een gedaante met een uiterlijk als van vuur: vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar beneden toe, was vuur, en het deel vanaf Zijn heupen naar boven was als een glanzend uiterlijk, als de schittering van edelmetaal.

3 Hij strekte iets uit met de vorm van een hand en pakte mij bij mijn hoofdhaar. Toen hief de Geest mij op tussen de aarde en de hemel en in visioenen van God bracht Hij mij naar Jeruzalem, naar de ingang van de poort van de binnenste voorhof die naar het noorden gekeerd is, waar zich de zetel van het afgodsbeeld van de na-ijver bevond, dat na-ijver oproept.

4 En zie, daar was de heerlijkheid van de God van Israël, overeenkomstig de verschijning die ik in de vallei gezien had.

5 Hij zei tegen mij: Mensenkind, sla toch uw ogen op in de richting van het noorden. Toen sloeg ik mijn ogen op in de richting van het noorden. En zie, ten noorden van de poort van het altaar stond in de ingang het afgodsbeeld van de na-ijver.

6 Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, ziet u wat zij doen? Grote gruweldaden, die het huis van Israël hier doet, zodat Ik ver wegga van Mijn heiligdom. En u zult nog meer grote gruweldaden zien.

7 Toen bracht Hij mij bij de ingang van de voorhof. Ik zag, en zie, een gat in de muur.

8 Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, breek toch door de muur heen. Toen brak ik door de muur heen, en zie, er was een ingang.

9 Toen zei Hij tegen mij: Ga naar binnen en zie de boosaardige gruweldaden die zij hier doen.

10 Ik ging naar binnen en ik zag, en zie, alle vormen van kruipende dieren, afschuwelijke dieren en alle stinkgoden van het huis van Israël, helemaal in het rond in de muur gegrift.

11 En zeventig mannen uit de oudsten van het huis van Israël stonden ervoor, terwijl Jaāzanja, de zoon van Safan, in hun midden stond, ieder met zijn wierookvat in zijn hand, terwijl een geurige wolk van reukwerk opsteeg.

12 Daarop zei Hij tegen mij: Hebt u gezien, mensenkind, wat de oudsten van het huis van Israël in de duisternis doen, ieder in de kamer waar zijn afbeelding zich bevindt? Want zij zeggen: De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.

13 Verder zei Hij tegen mij: U zult nog meer grote gruweldaden zien die zij doen.

14 Toen bracht Hij mij bij de ingang van de poort van het huis van de HEERE die aan de noordkant is, en zie, daar zaten vrouwen die de Tammuz beweenden.

15 Hij zei tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? U zult, opnieuw, nog grotere gruweldaden zien dan deze.

16 Daarop bracht Hij mij naar de binnenste voorhof van het huis van de HEERE. En zie, bij de deur van de tempel van de HEERE, tussen de voorhal en het altaar, bevonden zich ongeveer vijftwintig mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten. Die bogen zich neer naar het oosten, voor de zon.

17 Toen zei Hij tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? Is er iets geringer voor het huis van Juda dan deze gruweldaden hier te doen? Ja, zij vervullen het land met geweld. Steeds opnieuw verwekken zij Mij tot toorn. En zie, zij steken wijnranken in hun neus.

18 Daarom zal ook Ik handelen in grimmigheid: Ik zal niemand ontzien en Ik zal geen medelijden hebben.

Al roepen zij met luide stem ten aanhoren van Mij, toch zal Ik niet naar hen luisteren.

Ezechiël wordt door de God naar Jeruzalem gebracht.

We leven ongeveer anderhalf jaar na de roeping van Ezechiël. Tot op de dag nauwkeurig wordt de datum aangegeven. Ezechiël 8:1 *Het gebeurde in het zesde jaar, in de zesde maand, op de vijfde van de maand.* Bedoeld wordt het zesde jaar na de wegvoering van Ezechiël in de ballingschap. Ezechiël behoorde tot de ballingen die met koning Jechonja en zijn gevolg en duizenden andere Israëlieten uit Jeruzalem werden weggevoerd in 597 v Chr. Zes jaar later en dan de zesde maand; het moet dus ongeveer augustus/september geweest zijn 591 v Chr. De profeet komt vaker met vrij nauwkeurige tijdsaanduidingen. Ezechiël 1:1/20:1/40:1 Het geeft antwoord op een van de W-vragen. *Wanneer speelde dit?* De *Waar*-vraag wordt vervolgens ook beantwoord. Ezechiël bevindt zich in zijn huis – in de ballingschap – in Babel. Hij is niet alleen in huis. De oudsten van Juda zitten voor hem.

De oudsten van Israel in ballingschap zitten voor Ezechiël in zijn huis.

'De oudste' is een van de leidinggevendenden van het volk. Later namen de profeten en de priesters en de koningen de belangrijke posities in, maar toen die aan aanzien en macht inboetten kwamen *de oudsten* weer sterker naar voren. In de ballingschap was geen koning en als ze er al waren dan zaten ze gevangen. De priesters moesten zich bij wijze van spreken laten omscholen omdat er geen tempel van de HEERE was in Babel. En de profeten, dat was nog flink puzzelen. Ze waren er, ook in de ballingschap maar ze spraken elkaar behoorlijk tegen op belangrijke punten. Nu we het er toch over hebben. Eigenlijk is het nogal verrassend om de oudsten zo voor de profeet Ezechiël te zien zitten. Hadden zij geen ruzie? Was Ezechiël niet een *persona non grata* in de stad? Had hij geen huisarrest gekregen omdat ze flauw waren van zijn oordeelsprediking? Zo iets staat ons nog wel bij. Ezechiël 3:24,25 *Toen kwam de Geest in mij en deed mij op mijn voeten staan. Hij sprak met mij en zei tegen mij: Ga naar binnen, sluit u op binnen in uw huis. En wat u betreft, mensenkind, zie, zij zouden touwen om u heen slaan en u daarmee binden. Daarom moet u zich niet in hun midden begeven.* Het kan verkeren. Blijkbaar waren ze teruggekomen van hun afkeer van Ezechiël. Alles speelde zich af in het huis van de profeet. Het hele toneel van de plattgrond van Jeruzalem, de bakplaat en de profetieën van de HEERE over Jeruzalem, de stad die in de

brand stond, het karige maaltje dat Ezechiël voor zichzelf mocht bereiden. Het gerucht had zijn werk gedaan. En ze waren gekomen, misschien in het begin wat verlegen met de situatie, maar na 1.5 jaar zaten ze voor de profeet in de zin van: 'Heeft de HEERE ons iets te zeggen?' Zegt u het maar Ezechiël. Wij zijn een en al oor. Het zal ook zeker niet de laatste keer zijn dat de oudsten Ezechiël raadplegen. Ezechiël 14:1/20:1 Eén ding is duidelijk; de HEERE is een ontzagwekkend God voor Ezechiël. Het is de vraag of hij zelf de Naam van God uitspreekt. Hij heeft God gezien. Mogelijk zijn er momenten in zijn leven geweest dat hij zich iets verbeeldde, maar dat was daarna wel over. Er is maar één groot en heerlijk wezen, Schepper van hemel en aarde, de God van Israël, de Vader van onze Heere Jezus Christus. Oordeel en genade zijn in Zijn hand. Zijn liefde is onovertroffen, maar Zijn oordeel is vernietigend. Voor Hem buigen we onze knieën. Aan Hem wijden we ons leven. Zijn wensen zijn voor ons geboden. Hem komt toe alle eer, alle lof in de hemel en op de aarde. Je voelt het grote ontzag bij Ezechiël aan de manier waarop hij de Naam van God schrijft. *Adonai JAHWE. Heere HEERE*, vertalen wij. Vermoedelijk heeft hij – zoals in de synagoge wanneer de Tenach hardop gelezen wordt – de Naam van God niet uitgesproken, maar alleen *Adonai = Heere* gezegd, vanwege het ontzagwekkende en de grootheid van onze God, of *Hasheem = de Naam* zoals ook wel gebeurt. Het gevoel van ontzag overheerst in het eerste vers van Ezechiël 8. Ezechiël 8:1 *Het gebeurde in het zesde jaar, in de zesde maand, op de vijfde van de maand, toen ik in mijn huis zat en de oudsten van Juda vóór mij zaten, dat daar de hand van de Heere HEERE op mij viel.* De hand van de Heere HEERE *viel* op Ezechiël – dat wil zeggen – hij werd er door overvallen. Het gebeurde heel plotseling. En het ging allemaal heel snel.

Heere HEERE.

Adonai is het belangrijkste synoniem geworden voor de Naam van God, JAHWE, naast *de NAAM*. Op zich is dat wel opmerkelijk want de Naam van God is afgeleid van het werkwoord *zijn*. Het is Mozes die God naar Zijn Naam vroeg. Exodus 3:13,14 *En Mozes zei tegen God: Zie, wanneer ik bij de Israëlieten kom en tegen hen zeg: De God van uw vaders heeft mij naar u toe gezonden, en zij mij zeggen: Wat is Zijn Naam? Wat moet ik dan tegen hen zeggen? En God zei tegen Mozes: IK BEN DIE IK BEN. Ook zei Hij: Dit moet u tegen de Israëlieten zeggen: IK BEN heeft mij naar u toe gezonden.* 'IK BEN' is een prachtige Naam voor God. De Naam van God is afgeleid van het werkwoord *zijn*. Uitleggers hebben er troostvolle namen van gemaakt zoals *IK ZAL ER ZIJN*. Of *IK BEN ER*.

Jahwe (Hebreeuws)

יהוה

IK BEN Die IK BEN (Hebreeuws)

אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֲהִיָּה

Het werkwoord *zijn* is opvallend genoeg niet het synoniem geworden van Gods Naam. Het werd het woord *Adonai* dat *Heere* betekent. *Heer* zeggen de werknemers tegen hun baas. Sara noemt Abraham *Heer*. *Heer/Adonai* is een hiërarchisch begrip dat degene aanduidt die boven je staat. Wat dat betreft is God de Allerhoogste Heere. Hij is *de God van alle goden en de koning van alle koningen*. Het is NB

Nebukadnezar die dit zegt, de koning van Babel. Daniël 2:47 *De koning antwoordde Daniël en zei: Waarlijk, uw God is de God der goden en de Heere der koningen.* Zo manifesteerde de HEERE Zich ook via Daniël en zijn vrienden aan de koning van Babel. Die koningen hebben grote macht, maar uiteindelijk staan ze onder de God van Israël. Nebukadnezar erkent dat ook al is het wel na een harde leerschool. Zo – als Degene Die alle macht heeft – manifesteerde de HEERE Zich ook al in Egypte bij de uittocht. Exodus 7:5 *Dan zullen de Egyptenaren weten dat Ik de HEERE ben, als Ik Mijn hand over Egypte uitstrek en de Israëlieten uit hun midden wegleid.* De Farao wilde het volk Israël niet laten gaan. Tien plagen waren er nodig om hem ervan te overtuigen dat hij dit toch moest doen. Toen de Farao zich bleef verzetten delfde hij het onderspit. Hij ging met zijn leger ten onder in de Rode Zee. God heeft bij wijze van spreken bij de Uittocht van Zijn volk Israël uit Egypte bewezen dat Hij Almachtig is en dat niemand – ook de grootste machthebber van die tijd de Farao van Egypte – tegen Hem op kon. Nogal logisch – zou je bijna zeggen – dat de naam *Heere = Adonai* het equivalent werd van de Godsnaam. Het was blijkbaar onvermijdelijk dat de HEERE ook aan Zijn volk Israël moest bewijzen dat Hij *Adonai de Heere* was – de God van de goden en de Koning der koningen – en niemand anders. Wat God zegt dat gebeurt. Wie tegen Hem ingaat wordt gestraft. Wie Hem vertrouwt en volgt ontvangt zegen en heeft toekomst. In het Nieuwe Testament ontvangt Jezus, Gods Zoon ook die titel *Heere*, maar dan in het Grieks = *Kurios*. Wanneer de apostel Paulus overvallen wordt door een licht vanuit de hemel en hij een stem hoort, zegt hij: ‘Wie bent u *Heere = Kurios?*’ ‘*Ik ben Jezus die jij vervolgt*’, klinkt dan het antwoord. Handelingen 9:3-5 *En terwijl hij onderweg was, gebeurde het dat hij dicht bij Damascus kwam. En plotseling omscheen hem een licht vanuit de hemel, en toen hij op de grond gevallen was, hoorde hij een stem die tegen hem zei: Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij? En hij zei: Wie bent U, Heere? En de Heere zei: Ik ben Jezus, Die u vervolgt.*

De roeping van Paulus. (Michelangelo)

Van het ene op het andere moment was Paulus er van overtuigd dat Jezus Gods Zoon, dwz dat Jezus God was. Handelingen 9:20 *En meteen predikte hij Christus in de synagogen, dat Hij de Zoon van God is.* De Romeinse keizer werd ook *Kurios* genoemd. Hoeveel christenen hebben hun leven niet verloren toen ze antwoord moesten geven op de vraag wie voor hen de *Kurios* was, Jezus of de keizer? Ze hebben hun leven in zekere zin verloren, maar feitelijk hebben ze hun leven gewonnen, want Jezus is Heere. Hij gaat over dood en leven. De eeuwige dood en het eeuwige leven zijn in Zijn hand. Voor de Heere was het een hele klus om Paulus op andere gedachten te brengen. Hij was aanvankelijk namelijk een fervent tegenstander van Jezus en het Evangelie. ‘Dit was precies zoals het niet moest’, meende Paulus, die toen overigens nog Saulus heette. Je kon hem niet gauw kwaad krijgen, maar de rook kwam uit zijn oren als

iemand het over de nieuwe beweging had. Handelingen 9:1 *En Saulus, nog dreiging en moord blazende tegen de discipelen des Heeren, ging naar de hogepriester.* Dat zei de Heere ook toen Hij Zijn Naam aan Paulus bekend maakte. De Heere vergeleek Paulus met een rund dat voor de ploeg is gespannen. Het rund heeft geen zin aan zijn werk en trapt hard achteruit. De boer heeft daar wat op gevonden. Hij bevestigt prikkels aan de ploeg zodat de koe zichzelf bezeert als hij achteruit schopt. Dan laat hij het wel. Datzelfde deed Paulus. Hij laat – om de vergelijking door te trekken – zich niet zo gemakkelijk voor het karretje van de Heere spannen. Maar God leert hem het anders aan te pakken in zijn leven. Handelingen 9:5 *Het is hard voor u, met de hielen tegen de prikkels te slaan.* Hopelijk zijn wij wat gemakkelijker te bereiken met het Evangelie en beter inzetbaar. Toch is het ook bij ons vaak buigen of barsten. Wat moet de HEERE allemaal in ons leven doen om ons zover te krijgen dat we Hem gehoorzaam volgen?

De vurige gestalte.

Ezechiël zit daar in zijn huis met de oudsten voor zich. Het overvalt hem. Plotseling ziet hij een vurige gestalte voor zich. Ezechiël 8:2 *Ik zag, en zie, een gedaante met een uiterlijk als van vuur: vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar beneden toe, was vuur, en het deel vanaf Zijn heupen naar boven was als een glanzend uiterlijk, als de schittering van edelmetaal.* De beschrijving doet heel sterk denken aan de eerste maal dat de HEERE aan hem verscheen. Ezechiël ziet een Persoon, maar het is allemaal vuur wat het oog ziet. Of hij nu vanaf de heupen naar de voeten of van de heupen naar het hoofd kijkt, het lijkt wel alsof de Persoon in brand staat. Maar er is een verschil met de eerste verschijning. Bij de eerste verschijning ontwaarde Ezechiël iets dat er uitzag als *een man* en ditmaal is het – een gedaante – als van louter vuur. Ezechiël 1:26,27 *En daarboven, op wat op een troon leek, was iets wat leek op een mens. Toen zag ik iets als de schittering van edelmetaal, rondom vanbinnen als het uiterlijk van vuur. Vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar boven, en vanaf datgene wat eruitzag als Zijn heupen naar beneden, zag ik iets als het uiterlijk van vuur met een lichtglans eromheen.* Omdat vuur (uitspraak 'eesch') in het Hebreeuws veel weg heeft van *man* (uitspraak 'isch') zie je in sommige vertalingen – zoals de Septuagint – de vertaling *man*. Het verschil tussen *vuur* en *man* in het Hebreeuws is de jota. Inderdaad de jota waar de Heere Jezus het over heeft. Mattheus 5:18. De jota is de kleinste Hebreeuwse medeklinker, maar daarom niet minder belangrijk. Als hij ontbreekt staat er gewoon *vuur*. Blijkbaar mist men *de mens* hier, die aanvankelijk wel werd waargenomen in verband met deze vurige gestalte. Toch moeten we ons niet laten verleiden de Bijbel te laten zeggen wat wij denken. Integendeel, we moeten ons openstellen voor wat er feitelijk staat in het Hebreeuws en dat is eesch = vuur vandaar de vertaling *'uiterlijk als van vuur.'*

Ik zag, en zie, een gedaante met een uiterlijk als van vuur.

Wat zou de reden kunnen zijn dat God Zich hier openbaart met een vurige gestalte? Het zou kunnen dat God Zich in de Gestalte van de toornende God toont aan Ezechiël. Was dat niet de grote angst bij de mensen om God te zien? Hebrëen 12:26 *Onze God is een verterend vuur!* Het zijn *de cherubs* die mede het vonnis van God uitvoeren. Zo geeft de cherub de vurige kolen aan iemand die namens God vuur op de aarde strooit. Ezechiël 10:6-8 *Toen beval hij de man met de linnen kleren: 'Haal nu wat vuur weg uit het raderwerk onder de cherubs.'* *De man ging verder naar binnen en ging naast een wiel staan. Een van de cherubs strekte zijn hand uit naar het vuur dat zich tussen hen in bevond en legde daar wat van in de handen van de in linnen geklede man, die ermee naar buiten ging. Onder de vleugels van de cherubs was iets zichtbaar dat de vorm had van een mensenhand.* Ezechiël 8 vormt het begin van een heftig gebeuren dat eindigt met Ezechiël 11. Ezechiël ziet de oordelende kant van de Heere. Hij wordt naar Jeruzalem gebracht. God wil dat de profeet met eigen ogen ziet hoe sterk het volk en zijn leiders afwijken van het geloof in de HEERE. In de tempel van de HEERE wordt Ezechiël getuige van diverse vormen van afgodendienst. Het is niet te geloven dat men de God van Israël zo negeert en bruuskeert. Ze trekken zich niets maar dan ook niets van God aan en ze doen alles wat God verbiedt. En dat ook nog onder Zijn eigen ogen op het tempelplein. Bij de poort die toegang geeft tot de tempel. Bij het brandofferaltaar en vlak voor de ingang van de tempel. Het is werkelijk niet te geloven wat Ezechiël allemaal te zien krijgt. God gaat hard optreden in Jeruzalem en Ezechiël weet nu ook waarom dat is. Dit is allemaal buitengewoon ongunstig voor de oudsten van Jeruzalem. Het zou kunnen dat zowel *de vurige gestalte* als *het gezicht van de cherub* die naar Ezechiël gekeerd is, de toorn van God laat zien.

Ezechiël ontmoet God op de troon gedragen door vier Cherubs.

Ezechiël als getuige

De vurige gestalte – die Ezechiël meteen herkende van de troon van God – pakte hem bij zijn hoofdhaar. De Geest nam Ezechiël mee naar Jeruzalem. Iedereen vraagt zich af hoe dit in zijn werk ging? De HEERE licht een tip van de sluier op; het ging op de manier van een visioen. Ezechiël 8:3 *Hij strekte iets uit met de vorm van een hand en pakte mij bij mijn hoofdhaar. Toen hief de Geest mij op tussen de aarde en de hemel en in visioenen van God bracht Hij mij naar Jeruzalem.* Zulke dingen gebeuren wel vaker in de Bijbel. Wat moeten we ons erbij voorstellen? Het mag dan allemaal in een visioen gebeuren, voor het gevoel van Ezechiël bevindt hij zich na verloop van tijd gewoon in Jeruzalem. Hij ziet daar van alles en hoort van alles. Hij loopt daar gewoon rond op het tempelplein. Hij maakt zelfs de opening in een muur – die leidt tot een ruimte bij de tempel – meer toegankelijk. Hij is in Jeruzalem. Het is niet bekend of de andere mensen die daar waren hem ook zagen. Er zijn meer Bijbelse personen die dit hebben

meegemaakt. Paulus bijvoorbeeld. Die is in de derde hemel geweest en hij weet niet of hij daar nu *lichamelijk* aanwezig was of alleen *geestelijk*. 2 Korintiërs 12:2-4 *Ik ken een volgeling van Christus die veertien jaar geleden tot in de derde hemel werd weggevoerd – in zijn lichaam of buiten zijn lichaam, dat weet ik niet, dat weet God alleen. Maar ik weet dat deze man – in zijn lichaam of zonder zijn lichaam, dat weet ik niet, dat weet God alleen – werd weggevoerd tot in het paradijs en dat hij daar woorden hoorde die door geen mens mogen worden uitgesproken.* Ons punt is dat Paulus niet wist of hij deze goddelijke ervaring lichamenlijk of alleen geestelijk meemaakte. Vermoedelijk was het geestelijk omdat ‘vles en bloed het Koninkrijk niet kunnen binnengaan’, maar er was voor het gevoel van de apostel geen verschil. Paulus had het gevoel dat hij lijfelijk in de hemel was. Zo zullen we ons dit dus ongeveer moeten voorstellen. Het is alsof Ezechiël lijfelijk werd opgepakt om vervolgens in Jeruzalem – en dat nog wel op het tempelplein – weer op zijn voeten gezet te worden. We weten dat de profeten Elia en Elisa ook dergelijke ervaringen hebben meegemaakt. Als wij – als gelovige christenen – sterven, zullen een vergelijkbare ervaring doormaken. God neemt ons op in de hemel. Het zal voelen alsof we lichamenlijk in de hemel zijn, maar de vereniging met ons nieuwe lichaam zal pas plaatsvinden op de dag van de wederkomst. Feitelijk zal ons lichaam nog op aarde zijn in het graf terwijl wij in de hemel verblijven, tot de dag dat de Heere de doden uit het graf roept. God pakt hem bij zijn haren. Het zou goed kunnen dat de profeet door de hand van een Cherub meegenomen wordt op de wolkenwagen van God. De profeet wordt meegenomen naar Jeruzalem. Ezechiël – en ook wij – moeten met de neus op de feiten worden gedrukt. God komt niet met een zwaar vonnis als er niets aan de hand is. De feiten zijn meer dan schokkend. God laat vier locaties passeren waar zich werkelijk afschuwelijke taferelen voordoen. Het is niet zo dat Ezechiël hier geen flauw vermoeden van heeft, maar het is noodzakelijk dat hij er getuige van is. En telkens opnieuw hoor je de HEERE zeggen: ‘Zie je dat Ezechiël? Zie je wat die mensen doen?’ En hij ziet het met eigen ogen.

Hij strekte iets uit met de vorm van een hand en pakte mij bij mijn hoofdhaar.

‘Zie je dat Ezechiël?’

Vers 5	En zie, ten noorden van de poort van het altaar stond in de ingang het afgodsbeeld van de na-ijver.	6 Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, ziet u wat zij doen?
Vers 7	Ik zag, en zie, een gat in de muur.	12 Daarop zei Hij tegen mij: Hebt u gezien, mensenkind, wat de oudsten van het huis van Israël in de duisternis doen,
Vers 9	Toen zei Hij tegen mij: Ga naar binnen en zie de boosaardige gruweldaden die zij hier doen.	
Vers 10	Ik ging naar binnen en ik zag, en zie,	
Vers 13	Verder zei Hij tegen mij: U zult nog meer grote gruweldaden zien die zij doen.	15 Hij zei tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind?

Vers 14 en zie, daar zaten vrouwen die de Tammuz beweenden.

Vers 16 En zie, bij de deur van de tempel van de HEERE, tussen de voorhal en het altaar, bevonden zich ongeveer vijftwintig mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten. Die bogen zich neer naar het oosten, voor de zon.

17 Toen zei Hij tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind?

Ezechiël is wordt geleid naar de plaatsen van afgoderij.

‘Heb je dat gezien?’ Zo kunnen we dat ook tegen elkaar zeggen. ‘Heb je dat gezien? Dat geloof je toch niet?’ Ezechiël heeft dit nodig, want God gaat die mensen ongenadig hard straffen. God wil dat de profeet dat begrijpt. Hij wil dat hij er achter staat. Er is maar een conclusie mogelijk. God gaat hier een einde aan maken. Ezechiël 8:18 *Daarom zal ook Ik handelen in grimmigheid: Ik zal niemand ontzien en Ik zal geen medelijden hebben. Al roepen zij met luide stem ten aanhoren van Mij, toch zal Ik niet naar hen luisteren.* Verderop zullen we zien dat God een aantal van die mensen per direct heel hard aanpakt. Hij laat hen doden. Dat doet wel wat met Ezechiël. Ondanks het feit dat hij met eigen ogen gezien heeft wat ze doen, schrikt hij daar enorm van. Hij doet verderop een hartstochtelijk beroep op God om de mensen te sparen. Ezechiël 9:8 *Toen wierp ik mij met mijn gezicht ter aarde en riep: Ach, Heere HEERE, gaat U heel het overblijfsel van Israël te gronde richten door Uw grimmigheid over Jeruzalem uit te storten?* Later wendt Ezechiël zich nogmaals tot God. Ezechiël 11:13 *Toen wierp ik mij met mijn gezicht ter aarde en riep met luide stem: Ach, Heere HEERE, maakt U een vernietigend einde aan het overblijfsel van Israël?* Voor ons is dit verschrikkelijk, de dood van een medemens. De dood van iemand van ons eigen volk. De dood van iemand van onze eigen gemeente. Wij leven in de tijd van de genade. Nu kan het nog. Het is goed dat Ezechiël dit doet. We mogen een hartstochtelijk beroep doen op Gods barmhartigheid. Onze medemens, onze medegelovige is als je het goed beschouwt ook een mens zoals wij, een zondaar. De redding ontvangen we van God door Zijn Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest. Maar de redding staat niet los van persoonlijk berouw en bekering, ook al zijn dat zaken die God Zelf uitwerkt in ons leven. Een ding maakt God met dit vonnis over Jeruzalem wel duidelijk. Voor zondaren – mensen die geen berouw kennen en zich niet bekeren – en goddelozen is er geen plaats bij God. Wat dat betreft hoefde Ezechiël niet met een vergrootglas rond te lopen. De zonde spatte er van af.

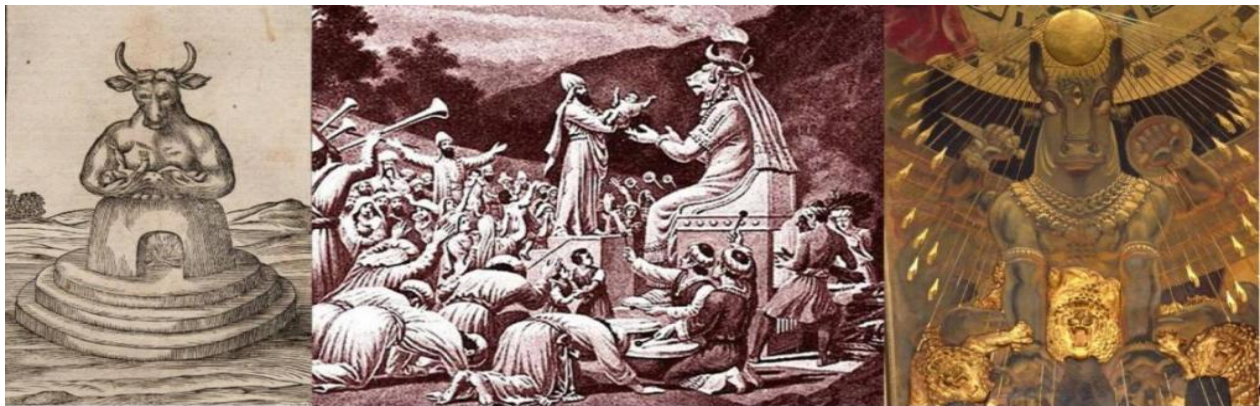
God zette de profeet af bij de binnenste voorhof.

God zette de profeet af bij de binnenste voorhof waar zich het afgodsbeeld van de na-ijver bevond. Ezechiël 8:3 *In visioenen van God bracht Hij mij naar Jeruzalem naar de ingang van de poort van de binnenste voorhof die naar het noorden gekeerd is, waar zich de zetel van het afgodsbeeld van de na-ijver bevond, dat na-ijver oproept.* Veel beroerder kan het niet. Het is einde verhaal als het eerste en het tweede gebod van de tien geboden met voeten wordt getreden. En dat ook nog eens openlijk voor ieder zichtbaar en dat ook nog eens op het tempelplein.

Het afgodsbeeld van de na-ijver.

Op het moment waarop Ezechiël 'het afgodsbeeld van de na-ijver' ziet, ontwaart hij de aanwezigheid van God. Ezechiël 8:4 *En zie, daar was de heerlijkheid van de God van Israël, overeenkomstig de verschijning die ik in de vallei gezien had.* Ezechiël ziet de heerlijkheid van de God van Israël op de troon van de wolkenwagen. De HEERE is nog steeds *de God van Israël*, en Hij woont in Jeruzalem. Maar hoe lang nog? Men maakt de aanwezigheid van God onmogelijk door de verering van allerlei afgoden naast en voor de tempel, het huis van God. Om te beginnen bij het *afgodsbeeld van de na-ijver*. Daar had God de profeet inderdaad afgezet. Op die plaats. God maakt de profeet als eerste van dit afgodsbeeld bewust. Ezechiël 8:5 *Hij zei tegen mij: Mensenkind, sla toch uw ogen op in de richting van het noorden. Toen sloeg ik mijn ogen op in de richting van het noorden. En zie, ten noorden van de poort van het altaar stond in de ingang het afgodsbeeld van de na-ijver.* Alle commentaren zijn het er ongeveer wel over eens dat gedacht moet worden aan het beeld dat koning Achaz daar heeft opgesteld. 2 Koningen 16:10,11 *Koning Achaz ging naar Damascus om koning Tiglatpileser van Assyrië te ontmoeten. Toen hij het altaar in Damascus zag, stuurde hij een model en een gedetailleerd bouwplan naar de priester Uria. Nog voordat Achaz terugkeerde liet Uria het altaar nabouwen, precies volgens het ontwerp dat de koning hem vanuit Damascus had gestuurd.* Het beeld mag dan afgebroken zijn door koning Hizkia, maar het is weer op die plek teruggezet door diens zoon, koning Manasse. 2 Koningen 21:3 *Hij (Manasse) herstelde de offerplaatsen die zijn vader Hizkia verwijderd had, richtte nieuwe altaren op voor Baäl en maakte een nieuwe Asjerapaal, naar het voorbeeld van koning Achab van Israël.* Toen koning Manasse brak met zijn zondige manier van leven maakte hij ook aan deze afgodendienst een einde, maar dat heeft niet kunnen verhinderen dat het later toch weer op die plek gevonden werd. Afgebroken werd het opnieuw door koning Josia en weer opgebouwd door zijn zonen. 2 Koningen 23:6 *Zonde lijkt verslavend te zijn. De breuk met de afgodendienst heeft veel weg van een persoon die stopt met roken of drinken en die later weer begint en meer rookt en drinkt dan voor die tijd. Het volk heeft dat gadesgeslagen en er het zijne van gedacht. Het klaarblijkelijke onvermogen van de koning om iets te doen aan openbare zonden. Dat zal zijn effect op het gewone volk niet gemist hebben.*

Depictions of Moloch in various form¶

Vanwaar de behoefte aan andere goden?

De grote vraag is natuurlijk: 'Waarom doet men dit. Vanwaar de behoefte aan andere goden? Men heeft toch zelf een God, de God van Israël?! Waarom neemt men de godsdienst en de goden van een ander volk over? Het antwoord laat zich raden. Om een voorbeeld te geven. Koning Achaz was onder de indruk van de macht van Assur. In die tijd had men de overtuiging dat de macht van een volk direct te maken had met de god van het volk. Assur was niet voor niets zo succesvol. De god van Assur maakte het land groot. Dat wilde Achaz ook wel, een groot koning zijn met veel macht. Dus nam hij het altaar en de god van Assur over compleet met de godsdienst om die god op gepaste wijze te benaderen en te doen wat van hem verwacht werd. 2 Kronieken 28:23 *Hij bracht offers aan de goden van Damascus, die hem verslagen hadden, want hij dacht bij zichzelf: De goden van de koningen van Aram helpen hun volk wél. Als ik hun offers breng, helpen ze mij vast ook. Maar zij brachten hem en heel Israël juist ten val.* Het zou hem geen windeieren leggen, dacht hij. Maar daarmee was de koning toch in overtreding? Jazeker, de HEERE de God van Israël had dit ten strengste verboden. Denk maar aan de eerste twee van de tien geboden op grond waarvan de HEERE een verbond met Zijn volk gesloten had. Exodus 20:3,4 *Vereer naast mij geen andere goden. Maak geen godenbeelden, geen enkele afbeelding van iets dat in de hemel hier boven is of van iets beneden op de aarde of in het water onder de aarde.* Waarom deed men het dan toch? Men was klaarblijkelijk niet tevreden over de God van Israël. De koning had maar het idee dat hij met andere goden beter af zou zijn. Die zouden hem – zo dacht hij – wel helpen zijn ambitie waar te maken.

Op zoek naar geloof dat werkt.

Dit is een van de dingen die op dit moment ook knagen aan de fundamenten van de kerk en het geloof. Men zoekt geloof dat *werkt*. Het is niet zo dat het christelijk geloof niet *werkt*, maar als iemand bedoelt dat hij altijd succes heeft en gevrijwaard blijft van tegenslagen dan heeft hij het toch echt mis. Wie dit – dat het geloof werkt – als criterium heeft zal het geloof een keer verliezen. Werkt het geloof dan niet? Ja zeker, het is sterker dan de dood, maar dat vraagt dan ook om geloof dat bij tegenslagen en teleurstellingen volhardt, zoals de Heere Jezus Die Zelf met de dood voor ogen aan het kruis van Golgotha zijn toevlucht bij God bleef zoeken. Hij is bekroond met opstanding en Hemelvaart. Hebreëen 12:2 *Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof: denkend aan de vreugde die voor hem in het verschiep lag, liet hij zich niet afschrikken door de schande van het kruis. Hij hield stand en nam plaats aan de rechterzijde van de troon van God.*

Obstructie om de God van Israël aan te zetten tot activiteiten.

In Israël verloor men het vertrouwen op God. Misschien was de afgod van de na-ijver zelfs wel een beetje obstructie om de God van Israël aan te zetten tot activiteiten. In de zin van: 'Als U ons niet helpt en geeft wat wij wensen, dan wenden wij ons tot andere goden. Dan moet u het zelf maar weten.' Een vorm van chantage. En vorm van obstructie, zeker. Zo voelt het ook, sterker daar is het afgodsbeeld zelfs naar vernoemd. Officieel heet het beeld *'het afgodsbeeld van de na-ijver'*. Het was blijkbaar een publiek geheim. Men wilde de HEERE ermee prikkelen om ook over de brug te komen en wat meer te doen voor Zijn volk. Zo voelde het bij de HEERE. Let op het woordje 'zodat' in vers 6. Het afgodsbeeld was er om God uit te dagen om of meer te doen voor Israël of om te vertrekken en ruimte te maken voor andere goden die beter in de smaak vielen bij het volk. Ezechiël 8:6 *Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, ziet u wat zij doen? Grote gruweldaden, die het huis van Israël hier doet, zodat ik ver wegga van Mijn heiligdom. En u zult nog meer grote gruweldaden zien.* De afgodendienst stelt niet alleen een andere god in de plaats van de God van Israël. Het geloof zelf wordt ook ingrijpend veranderd. In de godsdienst van Israël is de gelovige – net zoals de christen in het Nieuwe Testament – helemaal afhankelijk van God. Wij hebben God niet in de hand, maar Hij heeft ons in de hand. Wij bepalen niet wat er gebeurt, maar God doet dat. In *het Onze Vader* leert de Heere Jezus ons om Gods wil te respecteren in de hemel en op de aarde. Wat God doet is goed, ook al is de weg die een gelovig mens moet gaan soms heel zwaar. Denk aan de Heere Jezus Die vraagt of de weg van het lijden de enige weg is, maar als God daaraan vasthoudt 'Uw wil geschiede' zegt. Bij de afgoden ligt dit anders. De afgoden worden zelf door de mens gemaakt van hout en zilver en goud. De mens is ook degene die de lakens uitdeelt. Hij geeft aan de afgod opdat hij dit of dat ontvangt. Er is zelfs in de wetenschap een bepaalde Latijnse term voor: *do ut des = ik geef opdat gij geeft*. Geeft de mens veel aan de afgod, dan verwacht hij ook veel terug. Daar komen ook de kinderoffers vandaan. Men gaf het kostbaarste wat men bezat. Gaat het iemand anders of een ander land met een andere afgod erg goed, dan heeft men de neiging ook die afgod te nemen, omdat die geeft wat zij zelf ook graag hebben; dingen zoals macht of geld of voorspoed. De God van Israël was niet van zins zich te laten manipuleren door het volk en verkoos om weg te gaan. De HEERE wilde niet in een concurrentiepositie verzeild raken waarbij hij naar de pijpen van de afgodendienaars moest dansen. Het was kiezen of delen en de HEERE vertrok. Maar niet voor goed. Hij blijft de God van Israël en Hij komt terug om de mensen te straffen die Hem aan de kant gezet hebben. De mensen die berouw hebben en zich in het vervolg anders opstellen zal Hij terugbrengen naar het land en de HEERE zal Zijn plaats Jeruzalem weer opeisen voor Zichzelf.

Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, breek toch door de muur heen.

Zeventig oudsten aan de afgodendienst.

Ook het tweede tafereel is schokkend. Het is een bijgebouw bij de tempel. Er moet een geheime ingang zijn. Als Ezechiël die gevonden heeft moet hij hem verder uithakken of uitgraven. Ezechiël 8:7,8 *Toen bracht Hij mij bij de ingang van de voorhof. Ik zag, en zie, een gat in de muur. Daarop zei Hij tegen mij: Mensenkind, breek toch door de muur heen. Toen brak ik door de muur heen, en zie, er was een ingang.* Nadat hij zich zo toegang verschaft heeft – op Gods aanwijzingen – komt hij de ruimte binnen waar hij zeventig oudsten van Israël treft. Op de muur van de grote kamer zijn allerlei afgoden afgebeeld. Het wemelt van de voorstellingen die vermoedelijk overgenomen zijn uit Egypte. Daar hadden de goden vaak de kop van een dier. Uto-slang. Horus-valk. Thot-ibis. Bastet-kat. Sechmet-Leeuwin. Anubis-jakhals. Ezechiël 8:9,10 *Toen zei Hij tegen mij: Ga naar binnen en zie de boosaardige gruweldaden die zij hier doen. Ik ging naar binnen en ik zag, en zie, alle vormen van kruipende dieren, afschuwelijke dieren en alle stinkgoden van het huis van Israël, helemaal in het rond in de muur gegrift.* Dieren als incarnaties van de goden. Ook was het brengen van wierookoffers een zeer bekende vorm van godsverering uit Egypte. Ezechiël 8:11 *En zeventig mannen uit de oudsten van het huis van Israël stonden ervoor, terwijl Jaāzanja, de zoon van Safan, in hun midden stond, ieder met zijn wierookvat in zijn hand, terwijl een geurige wolk van reukwerk opsteeg.*

Goden van Egypte.

En dat – zou het volk zeggen – zijn nou oudsten. En dat die zoon van Safan er ook bij zit, dat is toch wel de allerlaatste die je hier verwachten zou. Men vermoedt dat hij – omdat hij met naam en toenaam genoemd wordt – de mystagoog is die de anderen binnenleidt in de mysteriegodsdienst. Inderdaad een telg uit een beroemde familie. De Safan's stonden vierkant achter de hervorming van koning Josia. Ze spelen ook een positieve rol in het leven van Jeremia. Een broer van deze Jaāzanja heeft NB het leven van de profeet gered. En dan deze zoon van Safan die zo uit de bocht vliegt. Vervelend ja. Maar had Hizkia niet Manasse als zoon? En de zonen van Samuel deugden toch ook niet. En dan hebben we het nog niet over de zonen van Josia. De leken ook in niets op hun vader. En dan uw zonen en mijn zonen? Ja, wat zullen we daarvan zeggen. Het doet altijd weer pijn als Paulus zegt dat mensen die in de kerk een vooraanstaande plek hebben kinderen moeten hebben die de HEERE volgen. Hij zegt dat in Titus 1:6. Wat als er ook kinderen zijn die niet gelovig zijn?

Het is echt een begrip, zowel de term *oudste* als het getal *zeventig*. Zeventig oudsten waren met Mozes en Aaron op de berg bij de verbondssluiting. Exodus 24:1 *Mozes kreeg van de HEER deze opdracht: 'Kom naar mij toe, de berg op, samen met Aāron, Nadab en Abihu en zeventig van Israëls oudsten, en kniel op eerbiedige afstand neer.* Vergelijk Numeri 11:16,24 over de zeventig oudsten die Mozes moeten gaan

helpen bij zijn werk. De oudsten zijn mensen die dicht bij het volk staan. Het is de volksvertegenwoordiging en het is de bestuurslaag die veel kleine zaken oplost, zodat de koning of de profeet zich daar niet mee hoeft te bemoeien. Deze zeventig oudsten behoorden vermoedelijk voor een groot deel tot de *oudsten* die indertijd *het verbondsboek* van de hervorming van koning Josia mede hadden ondertekend. 2 Kronieken 34:30-33 *De koning ging naar het huis van de HEERE, en iedere man uit Juda en de inwoners van Jeruzalem, de priesters, de Levieten, heel het volk, van de grootste tot de kleinste. En hij las ten aanhoren van hen al de woorden van het boek van het verbond dat in het huis van de HEERE gevonden was. De koning ging op zijn plaats staan en sloot een verbond voor het aangezicht van de HEERE, om de HEERE te volgen, en Zijn geboden, Zijn getuigenissen en Zijn verordeningen met heel zijn hart en met heel zijn ziel in acht te nemen, door de woorden van dit verbond die in deze boekrol beschreven zijn, te volbrengen. En hij liet allen die in Jeruzalem en in Benjamin gevonden werden, stelling nemen; en de inwoners van Jeruzalem deden overeenkomstig het verbond van God, de God van hun vaderen.* We lezen het motief van de zeventig oudsten voor de afgodendienst een kleine 20 jaar na Josia. Ze denken: *De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.* ‘God is er toch niet. Hij ziet ons niet’ Dat denken ze niet alleen. Ze zeggen het ook. *Daarop zei Hij tegen mij: Hebt u gezien, mensenkind, wat de oudsten van het huis van Israël in de duisternis doen, ieder in de kamer waar zijn afbeelding zich bevindt? Want zij zeggen: De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.* Er is in de tijd van Ezechiël veel gezeur over God. Zie het staatje. Men kan zoeken naar redenen waarom de dingen anders gaan dan men hoopte en zich verootmoedigen voor God. Maar men kan ook de hakken in het zand zetten. God doet niets? Nou dan gaan we toch naar een andere god, die wel doet wat we wensen. Zo voelt het. Een ding is duidelijk. Als men zo handelt kent men de HEERE niet. Ze behandelen God alsof hij een afgod is die je kunt maken maar ook kunt breken, als hij je niet bevalt. De God van Israël is de levende God, de enige God Die werkelijk bestaat. De HEERE laat zich niet zomaar terzijde schuiven. Dit krijgt nog wel een staartje.

Er is in de tijd van Ezechiël veel gedoe over het geloof.

Ezechiël 8:12	Want zij zeggen: <i>De HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten.</i>
Ezechiël 9:9	Het land is vol bloed, en de stad vol buiging van het recht, want zij zeggen: <i>De HEERE heeft het land verlaten, en: De HEERE ziet het niet.</i>
Ezechiël 11:15	Toen kwam het woord van de HEERE tot mij: Mensenkind, het zijn uw broeders, uw broeders, mannen met het recht van lossing voor u, en heel het huis van Israël in zijn geheel, tegen wie de inwoners van Jeruzalem gezegd hebben: <i>Houd u ver van de HEERE, ons is dit land als erfelijk bezit gegeven.</i>
Ezechiël 12:22	Mensenkind, wat is dat voor een spreekwoord daar bij u in het land van Israël: <i>De dagen verstrijken en elk visioen gaat verloren?</i>
Ezechiël 12:27	Mensenkind, zie, die van het huis van Israël zeggen: <i>Het visioen dat hij ziet, geldt voor over vele dagen, hij profeteert over verre tijden.</i>
Ezechiël 18:1,2	Ezechiël 18:1 Het woord van de HEERE kwam tot mij: Wat is er met u dat u dit spreekwoord gebruikt over het land van Israël: <i>De vaders eten onrijpe druiven, en de tanden van de kinderen worden stomp?</i>
Ezechiël 18:25	Verder zegt u: <i>De weg van de Heere is niet recht.</i> Luister toch, huis van Israël! Mijn weg is niet recht? Zijn niet veeleer uw wegen onrecht?
Ezechiël 33:10	En u, mensenkind, zeg tegen het huis van Israël: Dit hebt u gezegd: <i>Omdat onze overtredingen en onze zonden op ons rusten en wij erin wegwijnen, hoe zouden wij dan blijven leven?</i>

Ezechiël 33:24 Mensenkind, de bewoners van die puinhopen in het land van Israël zeggen: *Abraham was alleen en kreeg het land in erfelijk bezit, maar wij zijn met velen. Het land is ons als erfelijk bezit gegeven.*

Ezechiël 33:30-31 En wat u betreft, mensenkind, uw volksgenoten praten over u bij de muren en in de deuropeningen van de huizen. De een praat met de ander, ieder met zijn broeder: *Kom toch, en hoor wat het woord is dat van de HEERE uitgaat. En zij komen naar u toe als een toestroom van volk, en gaan vóór u zitten als Mijn volk. Zij horen uw woorden, maar zij handelen er niet naar, want zij nemen liefdevolle woorden in hun mond, maar hun hart volgt hun winstbejag.*

Vrouwen die de god Tammuz bewenen.

Openlijke verering van afgoden op het tempelplein.

Niet alleen in het verborgene worden de afgoden gezocht. Openlijk – en dat ook nog in de poort van het huis van de HEERE de God van Israël – huilen de vrouwen om Tammuz. Tammuz de lieveling der vrouwen. Ezechiël 8:13,14 *Verder zei Hij tegen mij: U zult nog meer grote gruweldaden zien die zij doen. Toen bracht Hij mij bij de ingang van de poort van het huis van de HEERE die aan de noordkant is, en zie, daar zaten vrouwen die de Tammuz beweenden.* Die vrouwen zijn niet echt verdrietig. Het is meer een *ceremonieel huilen* dat in deze tijd van het jaar gedaan moet worden. Wat is het geval? De afgod Tammuz is een god van de vruchtbaarheid. Hij verschijnt en verdwijnt – voor het besef van degenen die in hem geloven – met de op- en neergang van de natuur. In het herfst en de winter gaat alles dood, maar in de lente komt het leven er weer in en in de zomer staat de natuur in volle bloei. Volgens het geloof in Tammuz heeft dat te maken met de ondergang en de opstanding van Tammuz. Blijkbaar verkeert dat geloof op het moment waarop Ezechiël de vrouwen aantreft in de begintijd van de herfst en de winter, waarin om het lot van Tammuz wordt geweend. Tammuz is een populaire godsdienst. Hij heeft in elk land zo zijn equivalenten. In Egypte is het Osiris, in Griekenland Adonis enz. In Israël heeft men geen eigen naam. Blijkbaar heeft men deze godsdienst uit Babel overgenomen, want daar heet de god Tammuz. Er is overigens nog een andere godsdienst die openlijk wordt uitgeoefend met de aanbidding van de zon. Dat is de vierde en laatste stuitende bezigheid op het tempelplein dat de HEERE toont aan Ezechiël. Ezechiël 8:15 *Hij zei tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? U zult, opnieuw, nog grotere*

gruweldaden zien dan deze. Voor de HEERE zit er een opeenstapeling in van kwaad tot erger. Niet alleen het open karakter waarmee Israëlieten zich bezighouden met deze godsdienst, maar ook het feit dat men daarbij met de rug naar Israëls God toegekeerd gaat staan is tekenend voor Gods woede. Ezechiël 8:16 *Daarop bracht Hij mij naar de binnenste voorhof van het huis van de HEERE. En zie, bij de deur van de tempel van de HEERE, tussen de voorhal en het altaar, bevonden zich ongeveer vijftieng mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten.* Zelfs bij de koning loop je niet weg – met de rug naar de koning gekeerd – laat staan bij God, de Schepper van hemel en aarde. Deze mensen gaan met hun rug naar God toestaan. De HEERE was er in het begin van de geschiedenis met Israël al bang voor dat men de zon zou gaan aanbidden of de maan, die als hemellichamen licht uitstralen of doorgeven. Deuteronomium 17:2-3 *Wanneer zich in een van de steden die de HEER, uw God, u zal geven, iemand bevindt, man of vrouw, die doet wat slecht is in de ogen van de HEER door de regels van het verbond te overtreden, door andere goden te vereren, de zon, de maan of de sterren, en daarvoor neer te knielen, hoewel ik dat verboden heb, en het komt u ter ore, dan moet u zorgvuldig navraag doen.* Maar het is er dan toch van gekomen, de openlijke zon-aanbidding. Ezechiël 8:16 *Ongeveer vijftieng mannen, met hun rug naar de tempel van de HEERE en hun gezichten naar het oosten.*

Ze bogen zich neer naar het oosten, voor de zon.

‘Hebt u dat gezien?’ Vraagt God aan Ezechiël.

De HEERE vraagt of het nog erger kan dan deze dingen *hier* te doen. Let op het woordje *hier*. Dat is ook stuitend dat men het voor Gods Aangezicht doet. Men kent geen enkele vorm van schaamte. Ezechiël 8:17 *Toen zei Hij tegen mij: Hebt u het gezien, mensenkind? Is er iets geringer voor het huis van Juda dan deze gruweldaden hier te doen?* Deze mannen van Israël lijken op een kind dat naar een slapende leeuw toeloopt. Iedereen houdt zijn hart vast. Dat kind kent niet de macht en de verscheurende kracht van de leeuw, de koning der dieren. Ze kennen God niet. In die zin hebben ze veel weg van de mensen van vandaag. Die stoppen met geloven, maar vertellen vervolgens wijsneuzerig ‘dat God niet bestaat’. Niet alleen veranderen zij zelf, maar ze gaan er vanuit dat God mee verandert. Toen ze geloofden bestond God, maar nu zij gebroken hebben met hun overtuiging zou God ook niet langer bestaan. Wie weet, werkt het zo. Het is stuitend wat die mannen bij de tempel doen. Ze doen net of God niet bestaat. Ze negeren Hem gewoon. Het vervelende is dat de dienst aan de afgoden niet alleen hun geloof in de God van Israël raakt. Heel hun leven en denken verandert. In plaats van hun knieën te buigen voor de allerhoogste God en zich te laten leiden door Gods inzettingen en geboden en het leven in te richten volgens inzichten die ze ontleen aan de Bijbel, hebben ze het heft in eigen hand genomen. Zij bepalen zelf wie hun goden zijn en als het even kan maken ze hun goden zelf. Bevalt een god niet dan wordt hij

makkelijk omgeruild voor een god die het beter doet of men voegt die andere god toe aan het arsenaal van goden. De een geeft dit de ander dat. Zoals men met God omgaat, zo behandelt men ook zijn medemens. 'Wat levert het op', is de onderliggende vraag. Wat zit er in voor mij? Men gebruikt zijn macht en zijn invloed om dingen voor zichzelf te regelen. Het verschil tussen de sterken en de zwakken in de samenleving groeit zienderogen. God geeft het de naam die het feitelijk ook heeft en dat is in het Hebreeuws *hamas=geweld*. Ezechiël 8:17 *Ja, zij vervullen het land met geweld. Steeds opnieuw verwekken zij Mij tot toorn. En zie, zij steken wijnranken in hun neus.* Ditzelfde woord *geweld* wordt ook genoemd om de samenleving te typeren die voorafgaat aan de Zondvloed. Genesis 6:11 NBGvertaling *De aarde nu was verdorven voor Gods aangezicht, en de aarde was vol geweldenaar.* Als dat woord valt dan zijn we niet ver van het oordeel, want vervolgens klinkt het oordeel van God. Ezechiël 8:18 *Daarom zal ook Ik handelen in grimmigheid: Ik zal niemand ontzien en Ik zal geen medelijden hebben. Al roepen zij met luide stem ten aanhoren van Mij, toch zal Ik niet naar hen luisteren.* Het vonnis zal niet lang op zich laten wachten.